

Intervju

Dušan Jelinčič Tržaški slovenski pisatelj, novinar in alpinist o sebi pravi, da je kljub sedemdesetim pomladim še vedno mlad, o današnjih mlajših generacijah pa, da so bolj ozaveščene od njegove

»Mladi si morajo danes svojo pot izboriti«

Dušan Jelinčič V njegovi književni produkciji izstopajo gorniški romani OSEBNI ARHIV

TRST Dušan Jelinčič je tržaški slovenski pisatelj, novinar in alpinist. O sebi pravi, da je kljub sedemdesetim pomladim še vedno mlad: »Pazim na prehrano in sem športno aktiven.« Z njim smo se torej pogovorili o odnosu mladih do književnosti in knjig.

Zapisali ste, da so knjige pravo bogastvo človeštva, žal pa sobodne mlade generacije zmeraj manj berejo. Kaj mislite o tem?

Tako jaz kot moja žena Barbara mislija, da so današnje mlajše generacije bolj ozaveščene od naše. Poleg tega pa mladi še vedno radi berejo, skoraj celo bolj kot mi. Res pa je, da imamo zaradi tehnologije manj časa za branje. Če brskamo po telefonu, imamo manj časa za drugo.

Mlajše generacije segajo po raznovrstnih knjižnih žanrih. Zelo so ozaveščeni, spoznajo se na ekonomijo, ekologijo, tehnične zadeve in druga pereča področja.

Tudi moj oče, soustanovitelj in voditelj tajne organizacije TIGR, je imel podobne poglede. Vedno je zaupal v mlade, rad se je obkrožal z njimi. Tudi sam podpiram mlade in rad vidim, da moje knjige predstavljajo mladi obrazi. Dvajsetletniki so ravno tako sposobni in inteligentni, kot smo mi. Ženina otroka sta živ dokaz tega, saj sta tako športno kot kulturno aktivna, poleg tega pa zelo življenjska.

Zmeraj manj mladih, še posebej moških, se odloča za študij slovenistike in humanističnih ved nasploh. Zakaj se po vašem to dogaja?

Mladi so še vedno humanistično usmerjeni. Mislim pa, da nas moderni svet, ki temelji na kapitalu, usmerja k materializmu. Spominjam se operacije Strawberry, ko so mladi protestirali proti vojni v Vietnamu. Predsednik Nixon je mlade upornike onesposobil z mami li in jih tako dobesedno uničil.

To je prikaz svetovnega vodstva, ki se je odločilo, da ljudstvo ne sme samostojno razmišljati. Tudi večerni televizijski programi se začenejo zmeraj kasneje, da bi bili ljudje naslednji dan manj odzivni. Sam nekdanji italijanski premier in podjetnik Silvio Berlusconi si je za dal nalogo, da bo »poneumil« ljudstvo. To je tudi dosegel. Mladi morate biti dovolj odločni, da boste kljub vsemu še vedno posegali po klasičnih, kot je na primer Dostojevski.

Kot omenjate v svojih knjigah, so se tigrovci med tajnimi srečanji pogovarjali tudi o Dostojevskem in drugih literarnih velikanih. Vaša povojna generacija je ravno tako vlagala v kulturo in književnost. Kakšna je razlika med vami in današnjo mladino?

Sam sem bil aktiven študent in sem veliko bral. Isto je veljalo za moje prijatelje. Z branjem smo se učili kritičnega razmišljanja. Ženina otroka, tako kot njune vrstnike, res občudujem. Mla-

di si morajo danes svojo pot izboriti. Naša generacija je zlahka dobila službo in smo tako tudi lažje gojili svoje konjčke. Dandanes pa je to zahtevnejše. Ženin sin Adam je talentiran fotograf, hči Ivana pa spretna prevajalka in tolmačka na mednarodnih konferencah. Da sta dosegla svoj cilj, sta se morala zanj boriti.

Današnja mladina je manj povezana s tradicijo, saj imajo mladi več interesov. Zavedajo se, da kultura ni povezana samo z literarno klasiko, ampak tudi z drugimi žanri, kot je fantazijska literatura. Tudi to je zahteven žanr in ga včasih podcenjujemo. Po mojem mnenju ne obstaja žanrska književnost, temveč samo dobra in slaba literatura. Knjiga je kakovostna, ko pogleda v dušo človeka in se ta v njej lahko zrcali.

Tudi sam sem napisal uspešnico Zvezdnate noči, ker sem

Pripravlja se na maraton in na šest novih objav

Dušan Jelinčič ima za sabo bogat književni opus in je avtor več uspešnic, kot so na primer romani Zvezdnate noči, Biseri pod snegom in Umor pod K2. Nekdanji vrhunski alpinist, ki se je leta 1986 prvi iz dežele Furlanije - Julijske krajine povzpel na vrh himalajskega osemtisočaka Broad Peak, se danes pripravlja na maraton, ki pa ga bo pretekel - tako napoveduje -, če se bo čutil resnično pripravljen. Poleg tega v naslednjih dveh letih načrtuje objavo kar šestih tekstov, za katere je z založbami že podpisal pogodbe.

bil naveličan ponavljajoče se alpinistične književnosti, ki je bila brez duše. Zamenjal sem nje no vsebino, tako da sem pogledal vase. Nastala pripoved ni namenjena le alpinistom, ampak vsem. Moji gorniški romani so zato zasloveli. Prejel sem veliko priznanj na državni in evropski ravni. Poleg tega so enega izmed mojih romanov izbrali za knjigo tedna v italijanskih časopisih Corriere della Sera in La Gazzetta dello Sport. To je velik dosežek. Pogosto sem srečal alpiniste, ki so mi povedali, da so knjigo prebrali.

Kako bi lahko privabili mlade, da bi posegli po slovenskem čitvu in filmih?

Dokazati jim moramo, da so slovenski pisatelji in pesniki zelo zanimivi. Če imajo radi kriminalke, svetujem knjige Tadeja Goloba, Avgusta Demšarja in Mojce Širok. Imamo pa toliko odličnih pisateljev in pisateljic, da bi bilo naštevavanje že dolgočasno. Omenil bi vsaj Draga Jančarja, Gorana Vojnoviča, Lojzeta Kovačiča, Vitomila Zupana, pa jasno vse klasike. Tu govorim čisto na pamet in vem, da delam krivico veliko drugim. Na ravno tako izjemno kvalitetni ravni je tudi žensko pisateljstvo.

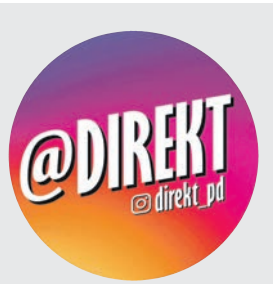
Danes je slovenska televizijska produkcija precej bogata. V Sloveniji imamo kar nekaj kakovostnih nadaljevanj in filmov. Samo film, ki so ga posneli o meni, je privabil kar veliko mladih gledalcev.

Instagram

@direkt_pd
#bodidirekten

- vannacci:** Narobe svet. Danes je dovolj, da fant obleče krilo, pa mu vsa Evropa pade k nogam.
- ellyschlein:** @vannacci, svetujem ti, da se oblečeš tudi ti v krilce. Morda bo tako tvoja volilna kampanja bolj uspešna.
- angelina_mango:** Bila je lepa izkušnja, vendar naporna. Če bi prej vedela, da je treba med petjem tudi plesati, bi se vrnila na Amici na vaje.
- alessandracelentano:** Res je! Več plešajo pevci na Evroviziji kakor moji učenci.
- rai.ven:** Ne, jaz sem se rajši plazila po tleh.
- joostklein:** Vsaj vedve sta imeli priložnost plesati. Mene so zapodili, preden bi lahko sploh nastopil!
- maramaionchi:** Z vsem spoštovanjem, a tvoje izključitve nisem obžalovala.

Bodimo zmeraj direktni!

Trenutni sodelavci mladinske strani @Direkt: **Svetlana Breclj, Julija Cante, Martina Cavotta, Nicolò Coretti, Nika Maria Costantin, Marco D'Errico, Malina Dolhar, Lapo Farolfi, Tadeja Gergolet, Sara Hlabian, Robert Kovic, Mateja Martini, Gaja Pelà, Francesco Petaccia, Veronica Piredda, Simon Simcic, Damir Terčon in Ivan Visintin.** Pridruži se nam!

V filmu pisatelj, Trst in himalajski vrhovi

TRST Ali veš, da je slovenski režiser Dušan Moravec posnel dokumentarec o Dušanu Jelinčiču? Tržaške prikazni - O besedah in vetru v življenju Dušana Jelinčiča je dokumentarni film iz leta 2022, ki ponuja pregled Jelinčičevih del. Hkrati pa predstavi tudi njegovo biografijo, skozi katero ga spoznamo kot novinarja, alpinista, pisatelja in intelektualca. Filmske podobe nas vodijo skozi Trst do najvišjih himalajskih vrhov in gledalcu ponujajo odgovore o dilemi, kako in zakaj je Jelinčič dosegel te cilje.

Lani je bil dokumentarec uvrščen v tekmovalni program Filmskega festivala gornišstva v Trentu.

»
Zaradi tehnologije imamo manj časa za branje. Če brskamo po telefonu, imamo manj časa za drugo